

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évaegyre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmáton.

Hirdetési díjak:
Öt hasábos petítór 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora 30 kr. — Nagyobb és többzörű hirdetések
jutányosan eszközöltetnek.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

A nép jólétéért.

Nyár derekán vagyunk; a nap melege megérlelte mezőinket a kalászosokat; népünk kora reggeltől késő estig munkálkodik; munkálkodik pedig serényen, hogy a verejték csak úgy pereg kigyulladt arczáról.

És miért?!

Hogy két-három óra, némelyek talán többre megszerezhesék a betevő falatot. Amde a napok rövidülnek, a nap melege is fogy és beköszönt a tél. A ki szereti munkás népünket, szorult kebelrel várja a telet. A nép barátait, kik a humanismus nemes eszméjét hirdetik, kik a népnek jólétében az önmagukat látják: fájós érzés fogja el, midőn a tél közepén bekövetkező nyomora a népnek szeméik elé tárul; és ha ezen fájós érzés között módokat ajánlanak, melyekkel a nyomoron segíthető volna, többszörösen fáj nekik, látva, hogy hangjuk nyom nélkül hangzik el a sívár pusztában. Jó szolgálatot vélünk cselekedni, midőn szavunkat ezuttal ez ügyben emeljük. Mert nem nézhetjük közönynyel, hogy népünk, mely pár év óta az elemi csapások miatt az általános tűnk szőlén áll, a nyári szorgalom után beszerzett néhány hó alatt felemészítve, a tél közepén inség és nyomorral küzdve az uzsora polypkarjaiba dobja magát.

Szomorú tény, hogy nálunk, ha csak kevéssel rosszabb a termés, népünkön rögtön beáll a nyomor.

Ki igazán szereti népünket, tartsa kötelességének módok- és eszközökről gondoskodni,

melyekkel rajta segíteni lehet; mert a nemzetet zömét elhagyni: nagy bűn.

Egyik leghathatósabb eszköz a népjólét előmozdítására nem lehet más, mint megismertetni azon mezei munkán kívül fekvő módok és eszközökkel, melyek részére nemcsak a megélhetést, de fokozatosan a vagyonosodást is megteremtik.

Népünk az őszi mezei munka bevégezése után az édes semmivetésnek adja át magát. Öt teljes hónapra át szipákol, nagyrészt a kandalló mellett; két-három hónapig csak van miből éljen vagy haljon, de ezután megkezdődik a hitel igénybevétele, minek persze szomorú következménye az eladósodás, az ingatlan tüke megtámadása. Innen tehát szükségképpen az következik, hogy népünknek téli munkára van szüksége és ezt egyedül a háziipar képezheti.

Feladata a sajtónak, hogy a háziipar kérdésével foglalkozzék, hogy ezt az ügyet, mely hivatva van népünkön segíteni, az intéző körök figyelmébe ajánlja. — Megyei hatóságunkat illeti ez ügyben a kezdeményezés. A háziipar eszméje nem új dolog. De hogy ez a legüdvösebb munkakör volna népünkönél a téli hónapokra, azt sokat bizonyítani, azt hisszük fölösleges.

Csak fel kell szólítani az egyes községeket és ezek majd nyilatkoznak az iránt, hogy a háziipar mely ága volna honosítható itt is, ott is. Gondoskodni kell iparmesterekről, kik az ifjúságot a téli hónapokban a háziipar valamely ágára tanítanák. A korcs-

mahelyiség majd azután csakugy kongana az ürességtől, a munkaházak ellenben megtelnének munkásokkal. — Mert ne mondja senki, hogy azon nép, mely nyáron 18 órán át szorgalmasan dolgozik naponként, nem munkakedvelő.

Ne hagyjuk el népünket, nemzeti testünk zömét! Segélyezzük őt avval, hogy munkakört szerzünk neki. Terjeszszük közte a háziipart, melylyel télen is megszerezhesse szükségletét, hogy az év kikeletén adósságmentesen, megerősödve mezei munkája után láthasson!

Sz. V. C.

Jegyzőkönyv.

Felcselelt B.-Gyarmáton, a nógrádmegyei községi és körjegyzők nyugdíj-intézetének és egyetemen érdeklében 1883. évi június hó 14-én megtartott jegyzőkönyvi közgyűléséről.

Jelen voltak: Draskóczy Ede elnöklété alatt, Schmidt József alelnök, Siklaky István I. jegyző, Balázs Miklós díjazott és pénztárnok és a losonczy járásból Draskóczy Soma, Bory Sándor, — a szécsényi járásból Horváth Edmund, Gonda János, Szabó Barnabás, Sinka Endre, — a b. gyarmati járásból Ticsánszky József, Jánoska Béla, Plathy Gyula, Schneider György, Endrődy István, Dubraviczky Gábor, Szabó László, — a nógrádi járásból Szabó Károly, Angyal Béla, — a füleki járásból Papp János községi és körjegyzők. A megye részéről mint biztos Török Zoltán megyei I. és aljegyző.

1. Elnök a meg nem jelenést Wagner Sándor és Lissy Pál losonczy, Népassy Béla kálói, Fabriczy László vilkei és Zimányi Zsigmond csácsi községi és körjegyzőkre nézve igazoltnak jelentvén, constatálja a határozatképességet s a közgyűlést megnyitja.

TÁRGYA.

A tündér bosszuja.

(Kép a lovagkorból.)

Irta: Csalmaj.

I.

Rég vár állt sziklabércnek ormán,
Endre, László, Béla Saslaka;
Egy emlőről nőtt három fiér közt
Egyetértés bék' honol vala;

Vész ha zúdult s fergotag, megoszlék
Mind a három pajzsán bős dűbe,
Hogy tenáll az ősi lak, hogy épek
Sértetlenül mind, hármuk érdeme.

Ifjak voltak, kard és lant kezükbe
Jó beszhangban illék egyaránt;
Hős kaland vagy dalra versenyezvén,
Három Kendi párta nem talált.

S a babér mit karu és lant kivívott
Értékesb, ha kölcsönös nekik;
A dicsőség mámorító kéjét
Hűn megosztván együtt érezik.

Könnyű nektek jó ifjú leventék,
Könnyű nektek egyetérténektek,
A midőn még illetlen a hűr
Szívetekben, mely ha megrezeg,

Mint vad orkán felriasztja nyugvó
Rejtekből a bős szenvedélyt;
Ah van o kit e szent örületől
Földi létben sorsa megkimélt?

II.

Sajg a seb már; látni ősz Adorján
Szóko süttő gyermekét, elég;
S némul a lant; vagy ha dalra zendül
Hangja sóhaj, nem kéj mint előbb;

Csalta tündér tudja, látja mindezt
Berez alatt a mély habokba' leun;
S szűz Itának égi kellemével
Három szívben éj-napon jelen.

Bosszut esküdt állni férfi szíven,
A miért őt férfi megcsalá,
S kétségével halbatatlan élni
Ősz Dunában elkarboztatá.

Szép volt ő, és boldog ifja keblén;
Hajh az ifju lenge, csapodár;
Agg szülőt a bű eltemette,
Rajt' vadul kereng a gyilkos ár.

Sokszor látták a rengő habokból
A mint bontott hajjal felmerült,
S császavának mélabús zenéje
A morajló árral olvegyült;

A halásznak gyöngyöző verejték
Lepte ekkor égő homlokát,
És keresztet vetve fordítá el
A varázstól könnyű csolnakát.

III.

Tul a habzó folyón, magas szirtbomlokon
Vitéz Adorjának lovag-vára vagyon;
Híres hős, gazdag úr, övé egész vidék,
Vas karját elleni rettegve érezék;

De a mily hős, a mily dúsgazdag a lovag,
Leikén ép oly nehéz gondok virasztanak,
Az ég nem adta meg, miért oly hön epadt
Fiat, fentartni a családi és nevet.

S Adorján ősz lovag mindinkább agg, búsul,
Szívét kétségbeesés marcsangolván vadul,
Mert a ki egyetlen reménye volna még,
Ita örök pártát viselni esküvék.

„Selem süttő Itám, imádott gyermekem,
Válassz férjet, szerezz örömapot nekem,
Tizenhatalom derült immár tavasz reád,
Ne várd míg sirba száll tört szívvel ősz apád;

Tizenhatalom ére múlt, oh gyászremlékezet,
Hogy szülőd itt bagyott örvénynek engemet,
Tizenhatalom év előtt hű képe-mása te
Valál o sebhedett kebelnek mindone.

Éber gonddal lesék tűnő éjlet napot,
Mely zsenge éltednek növekvő bájt adott;
S midőn elérve a határnak hitt idő,
Ajkadról egyre a lemondás hangja jó.

A merre lát körül bércezen sikon a szem,
Az innenső Dunán árként rendelkezem,
Nincs széles e hazán oly fennfőrdő lovag,
Ki ne sovárganá e kincset, s bájadat.”

2. A hivatalos hírlapokban és a megyei lapokban közzétett tárgysorozat a kitűzött sorrendben tárgyalás alapjául elfogadhatván, olvasatott a a jkőnyvhöz leendő csatolás mellett tudomásul vétetett az előző kijelentés.

3. A tisztviselők választása előtt elnök hivatkosva a tisztviselők számát módosító a legközelebb hozott nyugdíjintézet szabályrendeletre, annak illető pontjai, melyszerint az intézeti ügyeket egy elnök, egy ellenőr, ki egyetemesind jegyző is és öt választmányi tag vezette, felolvasatván elfogadtattak s ennek folytán a tisztviselők külön külön leendő megválasztása elrendeltetvén, a választás idejére körelnökök Gondz János, szavazatszedő bizottsági tagokul Ticsánszky József elnököle alatt Papp János és Schmidt József megválasztatván a kiküldetvén, körelnökök a közgyűlést a választás idejére felfüggesztette.

4. A beadott szavazatok összeszámítása szerint 2 ellenében 17 szavazattal Draskóczy Ede losoncsi főjegyző jegyzőkar és egyleti elnöknek újból megválasztatván, az elnöki széket elfoglalta, s ez alkalommal azon bizalomteljes kérelmének adott kifejezést, hogy amennyiben a kartárnak támogatása nélkül minden jó akarata s igyekezete meddő maradna, felkéri a kartárnak az érdeklődés felélesztése mellett öt teendőben saját egyletünk felvirágzása érdekében odaadólág támogatni.

5. A további szavazás megejtetvén, ellenőr és jegyzőnek Balázs Miklós 19, választmányi tagoknak Schmidt József 16, Papp János 15, Borry Sándor 13, Draskóczy Samu 11 és Wagner Sándor 11 szavazattal megválasztattak; az újból meg nem választott tisztviselők s vál. tagoknak működéséért pedig elnök jkőnyvi köszönetet mondott.

6. Olvasatott a megye tekintetes törvényhatósága részéről legközelebb hozott a nyugdíjintézetre vonatkozó szabályrendelet. Jóllehet a jegyzőkar közgyűlés ezen újabb szabályrendeletben foglalt intézkedéseket ószinte elismeréssel a közönnel fogadja, mindamellett megkérni határozza a tek. törvényhatóságot, hogy a 17-ik § ban az alispáni határozat ellenébeni felebezési jogot a jegyzőkar elnökre is kiterjessze, hogy a 21-ik § végő bekezdése, miután ennek a jegyzőkar közgyűlés a 26-ik § ban kíván kifejezést adni, elhagyja; továbbá hogy a 26. § ban a bizonyos időszakra megadott évenkénti segélyezést a szükséghez képest újból megadandónak mondja ki, ezen § ba vételesek fel a 21. §-nak a gyermekekre vonatkozó végbekezdése. Az évenkénti segélyezés elfogadását indokolja a tek. törvényhatósági bizottság 151—882. közgyűlési határozatával, melyszerint ezen eszme már ott is kifejezést nyert a fenti § ban behozni kívánt egyszerű mindenkorai segélyezés az eddigi megállapodásokkal összeütköznek. A 27-ik § ban ismételt felvételni kéri a jegyzőkar közgyűlés azon kérelmét, hogy feloszlás esetén a netán maradandó vagyon felett első sorban a jegyzőkar közgyűlés határozzon; mert úgy az újabb, mint az eddigi fenállott szabályrendelet is a nyugdíjintézet vezetését magára a jegyzőkar közgyűlésre bizza; már pedig a vagyon feletti intézkedés a nyugdíj intézetnek hiváló ügyét képezi. — A 14 ik

§-ban foglalt intézkedést a kivitel könnyebbévé végett akként ke.i módosítottai, hogy a megyei pénztárba befizetendő évi járulékok ne a községek, hanem csak a jegyzőnek székhelyi községe által fizetessék.

7. Olvasatott a megyei tek. törvényhatósági bizottságnak 151—882. szű közgyűlési határozata. Ennek folytán Doloschall István és öz. Bella Ferenczné segélyezése újból tárgyalatván a jkari közgyűlés Doloschall István részére, tekintve több kkorá gyermekeit s vagyontalanságát — az eddigi évi 200 frt — öz. Bella Ferenczné részére pedig az évi 80 frt segélyt az előbbi részére 1882. január 1-től, az utóbbi részére pedig 1881 május 28-ától a megújíthatás fenntartása mellett egyelőre 5 évre megalapítván, folyóvá tenni kéri. Árvay József és Lisznyay Ferencz időközben elhalván a bátramaradt özvegyének segély iránti kérvénye külön tárgyalatván, ezekre nézve a további intézkedések szükségé fenn nem forgott.

8. Öz. Kasztovszky Józsefné szűl. Oroszlányi Erzsébet és kkorá gyermeke segélyezése, a választmány erre vonatkozó javaslata alapján a megújíthatás fenntartása mellett 1879. évi május 28-tól számítandó öt évre évi 40 frtban akként állapított meg a kéretett folyóvá tételni, hogy az esedékes összegből a nyugdíjintézet javára hátrálék czimén 76 frt 30-kr, az özvegy jegyzőnek részére pedig 7 frt levonassék.

9. A fentiek szerint öz. Szabó Miklósné szűl. Hásty Hermin évi segélye 100 frtban szintén akként állapított meg, hogy ezen segély a megújíthatás fenntartása mellett 1882 augusztus 22-től számítandó 5 évre tétessék folyóvá és az esedékes összegből első sorban a nyugdíjintézet javára 65 frt 84 kr, az özvegy jegyzőnek javára 7 frt és a jegyzői egylet javára 5 frt levonassanak.

10. Árvay Józsefné, tekintve, hogy néh. férje Árvay József már azon alapbox is, mely a volt kékkői járási nyugdíjintézetből intézetünk javára esett, hozzájárult a mint intézetünknek elnöke szintén érdemeket szerzett, kérelmező részére az évi segély 120 frtban állapított meg, s f. 1883. évi február hó 3-tól számítandó 5-évre tételik folyóvá.

11. Lisznyay Ferenczné szűl. Andreanyaky Betti segélyezése évi 100 frtban szintén megalapítatván, ezen segély saját és kkorá gyermeke részére a megújíthatás fenntartása mellett egyelőre 1882 november 19-től számítandó 5 évre kéretik folyóvá tételni.

12. Öz. Horváth Kálmánné szűl. Lutter Hermin segélyezés iránti kérvénye kapcsán a választmány javaslata elfogadhatván, határozatott, hogy az 1878. évi június 22-én elhalt Voxith Horváth Kálmán vilkei körjegyző özvegye és kkorá gyermekei részére az intézet minden tagja által végkielégítés fejében egyszer s mindenkorra az évi járulékon felül fizetendő 3 frt összegből a nyugdíjintézet javára hátrálékban levő 21 frt 80 kr levonása után felmaradó összeg kiadássek.

13. A megelőző pontban foglaltak szerint intézetelt el a megyei tek. árvassék 4182—83. szű végzése folytán néhai T. maskovits Nándor után maradt négy kkorá árváinak segélyezési ügye oly változás mellett azonban, hogy ennél az intézet minden tagja

által az évi járulékon felül fizetendő 2 frt megállapított összegből 43 frt lesz a nyugdíjintézet javára annak idején lerovandó.

14. Öz. Tamaskovits Ferenczné szűl. Matzik Emma segélyezése a választmány javaslata folytán évi 80 frtban akként állapított meg, hogy ezen évi segély a megújíthatás fenntartása mellett 1882 évi nov. hó 25-től egyelőre 5 egymásután következő évre tétessék folyóvá.

15. 1881. és 1882. évi nyugdíjintézeti; továbbá ugyanezen évekről az egyleti számadások a választmány által helyesnek találtatván, jóváhagyattak s Balázs Miklós pénztárnok a felelőség terhe alól felmentetett.

16. A folyó 1883. évi nyugdíjintézeti és egyleti előirányzat jóváhagyatott.

17. Öz. Felner Antalné és öz. Szecsődy Sándorné részére megállapított végkielégítési összegéről szóló 1831. évi számadás jóváhagyatott, s a további vezetés és számadástétel végett Balázs Miklós pénztárnoknak kiadott.

18. A járásonként összeállított nyugdíjintézeti hátrálékokról szóló kimutatások betervezésénél jóvábagyó tudomásul vétetett elnök abbéli intézkedése, hogy ezen kimutatásokban foglalt összegeknek végrehajtás újbáni beazodására az eredeti kimutatásokkal megyei alispán urat megkereste.

19. Az országos központi egyesület 1882. szeptember 10-én Budapesten tartott közgyűléséről felvett jegyzőkönyv és a megyei egylethez leküldött indítványok tárgyalás és javaslatlétel végett a választmánynak kiadttak.

20. A központi egyesület közgyűlésén leendő képviseltetésre Draskóczy Ede elnök, Papp János és Schmidt József választmányi tagok küldettek ki.

21. Az újabb szabályrendelet tárgyalása kapcsán a 9. § ban foglalt ügyrend szerkesztése s javaslatlétel a választmányra bízott.

22. A 13. § ban megjelölt pénzüntézet javaslatba hozatalára szintén a választmány utasított.

23. A sziráki járás községi és körjegyzőinek a járási körök alakítására vonatkozó indítványa tárgyalás és javaslatlétel végett a választmánynak kiadott, s a választmány ezen ügy tárgyalására Ticsánszky József, Krudy Bertalan, Szabó Károly és Goldberger Kálmán tagokkal kiegészített.

24. A sziráki járás községi és körjegyzőinek a fegyelmi vizálatnál nyereendő befolyásra vonatkozó indítványa tárgyalás s javaslatlétel végett a választmánynak kiadott.

25. Ugyanezen járásnak a munkaerők szaporítására vonatkozó indítványa kapcsán olvasatván a megyei tek. törvényhatósághoz felterjesztendő felirat özvegeztése, elfogadhatott a a felirat felterjesztése az elnökre bízott.

26. A jegyzőkönyv hitelenítésre Siklaky István és Bory Sándor tagok kiküldetvén, elnök Török Zoltán megyei l. aljegyző a biztos úrnak szives fáradozásáért ószinte köszönetet mondott a közgyűlés feloszlott. Közl: Wagner Sándor, vál. tag.

S felel solem-bajú lta: „ob ősz apám,
Szüntesd kérlek sujtó nehezteleseid rám,
Mit eddig ütölél, kivallom most ime.
Itádnak nincs, miként hiszed, köbül szive,

A talas bércezen ott az ifju, a kinek
Eled látása ányilalta e szivet;
De Béla nem jön, és folyvást mellőz, kerül
S így nem szorot viszont, kiért keblem bevül.

De jó, ha úgy van a végzettől irva meg:
Hogy néked ősz atyám totazésedül legyek,
Rendese lovag-tornát (Tán ő is megjelen!)
S ki győztes lesz (Ah ő!) gyűrtüm övé legyen“.

Adorján agg szívén a bánat mint totón
A felleg, mely nehez terhétől oldva lón,
S utána anyhul a lég, tisztul a vidék,
Sötét borziból menten kivetkőzék;

Oh hát van mégis ir, magához így beszél,
Melytől a dült kebel meggyógyulást remél,
Van férfi a kiért őroz forrón lta,
S kész lenni a ki győz annak menyasszonya.

Legyen hát torna, és vítezi mérkőzés,
A díj nagyváltáshoz mért hősi küzködés.
A győző bárki, csak legyen lovag s nemes,
Fiam lesz, mert lta ő birni érdemes.

IV.

Jarában forr, zajong a bajnok-küzdelem,
A várnak udvarán egész egy had jelen,
A menyüli ifja van a honnak hő, vitéz,
A csabító díjért lándzsát mind törni kész.

S a legzebb díj maga a hajnal-arczu szűz,
Kétség s remény között: ki lesz kit elgyűrdz?
Kard csattog, dárda zúg, sok bajnok porba' már,
Három hős van csupán, ki még győzetlen áll.

Lezárt rostélyi földi levente-arczukat,
A mén nyihog, kapál a büszke terh alatt,
Piros zöld és fehér jelvénynyel ékeesen
Robognak bajvivót keresve a gyepen;

De kardot mérni nem mer senki már velek,
A legbátrabbak is lecsujva sekeznek;
S ki épsnek megmaradt, fáradtan félre áll,
Három hős, párt a tág porondon nem talál.

S már szűnnék a csata, de im a kürt rivall:
„Fel ifjak, vagy talán hanyatlak már a kar?
Gyöngébb bajtárakkal könnyű a győzelem,
Lássuk három közül ki lesz úr a gyepen“

A vár ura így dörög; a három őszeséz,
Nincsen hang ajkukon, mert szívük oly nehez,
A kar nem mozdul, a kard lándzsaa vezetgel;
„Gyalázat bajnokok, ha küzdni egy se mer“.

„Gyalázat! Nem, soha“ s testvér testvérré ront.
De im csattogva új vívót nyer a porond,
Sebecbben mint vihar egy ifju dalia
Száguld, látasik mezen hogy távol-hon fia.

Fajén lágy csalma, dús boglára kincset ér,
Aranynyal himezett kaftán szép termeten,
Arczát nem rejti fém, nemes vonásiban
Az ifju bája s a hős méltósága van.

Hőzin mén hordja mint szűlő a bajnokot,
Mellén gyémánt sugárt osztó félhold ragyog;
Hajlott aczél s könnyű gerely a fegyvere,
S ezüst pajza, védni ha reá tör ellene.

Látván hogy már őrös a tőr, de legvitésb
Három lovagja még versenyre kelni kész,
Kiált nagyhangosan: „vitézek, bajnokok,
Velem mérkőzsetek, én mór lovag vagyok“.

S a hirnők jelz; kilép a hármak egyike,
A mór lovag sivó gerelyt vet ellene,
De elkertüli ez, és kardot rántva tör
A támadóra, cseng a pajzs ütéstől.

Azonban kárt a mór lovagban nem tehet,
Villámként oszt ez és hárit ütéseket,
Még egyszer őszecsap a két hős, és alélt
Testéből kendinek piros vér ömle szét.

Legyőzve Béla már; két hős szállt sikra még;
A mórnak pajzaa ronca, a büszke hold sötét,
De két ellenfele előbb harcsejtelen,
S végezőnek ő marad miut győztes a gyepen.

„A díj enyém, de mert nem birhatom kezét,
Emlékül elviszem a szép bölgy gyűrtjét“
Így szól, s átvéve azt mint szőlőcsa elrohan.
Lehet e mint lta lény oly boldogtalan!

(Folytatása következik.)

Bik-elő.

(Vége.)

1552-ben Drégely ostroma után, több nógrádi várakkal együtt, az úraszon hagyott Gyarmat is a török hatalmába jutott, ki magát itten annyira megfélemlítette s otthonosan találta, hogy a szomszéd Illési pusztán és Szelestenben, a patakviznek maig fennálló ezer s több öl hosszú gátakkal föl fogásával néhány ezer hold földet von rizstermelésre művelés alá. 1593-ban, midőn Tiefenbach Kristóf kassai kapitány, az ő magyar-német hadával Füleket várát a töröktől elvette, s a magát hitre megadott itteni török őrséget Bátorin leván országbíró és Ilomonnai István által Szécsényig elkísérteti, a kísérő urak hírül hozták, hogy a törökök Gyarmat körül összeszedkednek: tehát a magyarok hirtelen visszafordulnak, a törököket meglepik, és tova kergetik. A török őrség erre, valamint 41 év előtt a magyar, önként kiüríti Divényt, Kékköt, Bujákot, Hollókő és Somoskő várát, valamint Gyarmat és Drégely palánkjait.

Gyarmatnak magyar kézre visszakerültével, a XVII. század folytán az itteni palánkművek erősítése s kijavítására, az országgyűlés által mindig Hontmegye bozoki járása rendeltetett. Így az 1602—1618—35—47 években, 1655-ben, Drégely és Gyarmat meg erősítése, egyuttal mindkét helyre 200 lovas és 200 gyalogság kerültek, miből azonban Nógrádnak és Szécsénynek 1663-ban a török kézre kerültevel semmi sem lett, s amaz őrségnek Korpona védelmére fordítását határozta el az 1681-iki országgyűlés.

Miként gondolta, ápolta Hontmegye, saját várain kívül nem magának, de Nógrádnak, ezen tőle elszakított leányát Gyarmatot, lássuk Hontmegye jegyzőkönyveiből. 1610. Palatinus urunk elő nagysága parancsolatjára, a gyarmati és palánki lovászoknak fűvelő helet rendeltünk. 1614. A leégett Gyarmat föl építésére adatik minden portától két szál karó, két portától egy székér vessző; ebből a nagy szükséges dologból senki magát ki ne vonja, se nagyságos urak, se pap urak, se pedig nemes uraim 12 forint bírság alatt. 1616. A gyarmati és palánki várhoz minden telkes jobbágynak négy karót s elegendő rőzsét, a palánki örvény kijavítására, azonfölül várta v. tűzi fát bordjon. Mihály deák gyarmati kapitány háza építésére husz szál gerenda adatik. 1623. Viceispán vizsgálja meg Damásd, Palánk, Gyarmat várát személyesen, ha mi szükség van, hogy intézkedhessék. 1643. sept. 21. Balassa Gyarmaton, Hontvármegye saját szász lója alatt generalis congregatiót tartott, akkor t. i. Hontmegye főispánja Balassa Ferencz itt lakott, mely alkalommal látván a nemes vármegye a praesidiumnak romlott állapotját, hogy a palánkok a kerítésből kidőlőfélben vannak, a viceispán megolvassván a palánkfákat, és limitálván, elrendelte szolgabíró uraimnak a megépítést stb.

A magyar királyok, nádorok, országbírók, a XIII. XIV. és XV. századokban itt Gyarmat térségén, sátorok alatt, néha egy hónapig tartottak ünnepségeket. Az elpusztult Gyarmatot 1690-ben szállották meg a törökök.

Bél Mátyás beszéli, hogy 1648-ban a nógrádi törökök egy előkelő török menyasszonyt kísérték Esztergomba; a gyarmati hajduk leből megtámadták a nászmenőt, a kísérőket levágták, a menyasszonyt elrabolták. A törökök erre nagy zajt ütöttek, s ha Pálfi tábornok véletlen külsőbejött meg nem menti, Gyarmatot el is foglalják. Az esemény való lehet, de az évszám hibás, mert csak 1663-ban uralkodtak ismét Nógrád várban a törökök. Egyébiránt ily csinyeket nem egyszer követelt el egyik fél a másikon. Szóbagyomány szerint egyszer Bolgár Jenő, egy Balassa leányt vala nászban hazaviendő, midőn a törökök Bátorfalunál rálestek, de a támadókat a bátorfalusi lövések elkergették.

„Nógrád a közgyűrt” föliratú megyeháza építéséhez majdnem egy időben fogott Honttal. Ezénél előbb azért készült el, mert több pénz s munkaerő állott rendelkezésére, s amit már csaknem föl épített, nem rontotta le, miként Hont.

Az egykor fényes Balassa nemzetségről novezett ezen Gyarmat egyháza: máda, Balassa Imre hitelműve után 1685-ben, másik harmada a gróf Balassa család kihalása után 1808-ban a gróf Zichy senioratúra szállt, a harmadik harmadát pedig, mint néhai b. Balassa Antal csödtömégének részét, a gácsi gróf Forgách Antal vette meg: így most nem Balassa, hanem Zichy-Forgách Gyarmatnak lehetne nevezni.

Nógrádmegyéből még Kékkő és Zsóly, amott a Balassák, emitt a Zichy grófok senioratúrájának történetéről emlékezem, mennyiben a két uradalom bár Nógrádban gyökereszik, de ágaival Hontba is átbújlik.

Azon nézetből, hogy minden értelmes embert érdekelni fogja a maga vidékének, megyéjének történetét; amaz Hontmegyében már kézen forog. Sajnálkozva értesültem némely kath. lelkész urak neheziteléséről: miért emlitem föl a prot. papok 1673. évi üldöztetését, s a protestánsoknak száz éves elnyomatását. Erről nagyobb történeti művemben részletesebben szölok. Hiszen ama esanyarú időhöz hasonlólt éltünk át 1850—60 közt. Akkor is, most is fölfüggesztették Bécsből az alkotmányt. Akkor, a bebörtönözött, gályákra üldözött prot. papok helyére kath. papokat ültettek, kikkel Tököli kuruczai, ahol kaphatták, kegyetlenül elbántak; most, a függetlenségi harcban résztvevő hazafiak ki-üldözése, bebörtönzése, kivégzése után, idegen katonákkal idegen hivatalnokokat ültettek a magyarra; akkor Karaffa, Kobb, most Haynau böhérkodtak stb. Jelenleg pedig kath. és prot. papok a közös baba oltárán, a szeretet lángját őszintebben és tartósabban élesztgetik, ápolják, mint az 1705 irti szécsényi convent emlékérmén írva volt: concurrent ut alant.

Hóke Lajos.

Balassa-Gyarmat város képviselőtestületének közgyűlése mult szombaton a képviselők nagy részével mellett sok közérdekű tárggyal foglalkozott. Ezek közül kiemeljük a „Zöldfa” hoz címzett, s a gr. Zichy seniorális uradalom tulajdonát képező nagyvendéglő ügyét. Közvetlenül ezen vendéglő a mai kor igényeinek sehogyan sem felel meg, és a város legerősebb pontján annak ugyszólván legrongyosabb épületét képezi; másrészt nem méltó az uradalom fényes nevéhez, és tekintve a megye székvárosának 2 évtized óta kifejtett szorgalmát, távolról sem hajlja azon hasznót, amit egy minden szükségességgel ellátott nagy vendéglő hajtatna. Egyidő óta beszélték is, hogy az uraság, a seniorális grófi család, elhatározza, lerontani a roszkatag épületet s helyébe emeletes új vendéglőt építtetni; a közegészség és közrendészet szempontjai azonban, ugy látszik, a további lassú tervelgetést és gondolkozást már el nem tűrhetik; jelentős tételtet ugyanis, hogy az épület jobb szárnya annyira repedez, miként annak lebontása a nagyobb veszély kikerülése czéljából elodázhatlan, égető szükségké vált. Ennek adott kifejezést az egészségügyi bizottság felolvasott jelentése is, mely egyszerűsöd az épületrésznek a közforgalomtól való azonnali elzárását javasolta. A képviselő testület azonban Kövy Tivadar, Reményi József, Baintner Otto és többek felszólalása után, teljesen méltányolva az uradalomnak az utóbbi időben a kaszárnyatelek adományozása által városunk irányában tanúsított nagylelkűséget, elégségesnek látta egyelőre csak annyit határozni, hogy a halaszthatlan intézkedések megtétele végett az uradalmi tisztartó sürgősen értesíttesse, a továbbiak iránt pedig a grófi család keresztessék meg, hogy szakértői s a városi bizottság közbenjöttével valamely üdvös megállapodásra jusson. Részünkről szerepel a kérdést szintén azok egyikét tekinteni, melyek helyes megoldása a város és az uraság közötti viszonyt szorosabbra fűzse; a grófi család és városunk jó hírnevét méltóan emelje.

A második fontos tárgy volt a kath. templom tornya fedélzetének kérdése. Szakértői jelentés szerint ez is igen korhadt, roszkatag és így közveszélyes állapotban van; nem csenda, több mint másfél száz esztendeje, hogy azt a kegyes gróf Balassa Pál emeltette; azóta az idő már megviselhetette. Nehogy tehát a mulasztásból baj, sőt életveszély is támadjon, a képviselőtestület elhatározta, hogy addig is, míg a jelenlegi kegyurak: Gr. Forgách Antal, gr. Forgách József örökösei és a gr. Zichy seniorális család a teendő jelentős folytatást új telő csináltatása iránt intézkedhetnek, a tornyban függő nagy haranggal való harangozás, (a falrengés és így a tetőzet mozgásának mérséklése végett) betiltatik. Reméljük, hogy a hitélet ezen külső jele nem sokáig fog némaságban maradni, s mihamarabb egy új toronytető emelendő városunk díszét.

A többi határozatot térszűke miatt csak jövő számunkban közölhetjük.

Reményi Károly.

A nógrádmegyei Nemzeti-Intézet alap-szabályai.

I. Rész.

1. §. Czim.

Az egylet czime „Nógrádmegyei Nemzeti Intézet.”

2. §. Székhely.

Székhely: Balassa-Gyarmat.

3. §. Cél.

Célja a magyar nyelv és szellem terjesztése, elhoz képei:

1. A megyeheli nem magyar ajkú községekben a magyar nyelv tanításában kitűnő szorgalmat és eredményt előmutató népiskolai és kisdudóvó intézeti tanítók s tanítónők s esetleg tanulóknak pénzbeli díjakban leendő jutalmazása.

2. Hasznos iskolai magyar könyveknek a gyors mekekre részére ingyen vagy lezállított áron való kiosztása.

3. A magyar nyelv és nemzeti szellem terjesztésére törvényesen megalakult egyleteknek a magyar irodalom termékeivel leendő segélyezése.

4. §. Pecsét.

Pecsétje: „A Nógrádmegyei Nemzeti-Intézet pecsétje 1831” körirattal.

5. §. Vagyon.

Az egylet vagyona a törzsvagyonból s a jövedelmekből áll.

A törzsvagyont a régi alapító tagok által befizetett s tőkésített összegek, valamint az újabb tagok által tett alapítványok és az intézet felszerelésényei képezik. Ez alapvagyon nem csorbítható és értetlenül fenntartandó, melynek biztonságáról a közgyűlés jóváhagyásával a választmány intézkedik. A jövedelmet a befizetett tagdíjak képezik, s az intézet céljaira csak a jövedelmek fordíthatók.

II. Rész.

6. §. Tagok.

Az egylet áll:

- a) tiszteletbeli,
- b) alapítványi,
- c) rendes tagokból.

Tiszteletbeli tagok azok lehetnek, akik a Nemzeti-Intézet érdekében működő kiváló érdemeket szereztek.

Alapító tagok azok, akik 1848-ik évig az alapítvány létesítéséhez járultak és azt tényleg befizették, valamint akik jövőre mint alapítók legalább 100 forintot egyszer mindenkorra fizetnek.

Rendes tagok azok, akik 10 évre évenként 5 forint tagdíj fizetésére néveláírásukkal magukat kötelezik.

7. §. Felvétel.

Tiszteletbeli tag felvétele iránt a választmánytól az egylet minden tagja tehet javaslatot.

Tiszteletbeli tagot a közgyűlés, de csak a választmány javaslatára titkos szavazás útján választ.

Alapító és rendes tagnak felvehető oly egyén, akit az egylet két tagja a választmánytól felvételre ajánl.

Az alapító és rendes tagok felett a választmány végérvényesen határoz.

8. §. A tagok jogai és kötelességei.

Minden tag indítványozási joggal, a közgyűlésen szavazattal, az egylet tiszti állására nézve csatlakozó és szenvedő képességgel bír, és az egylet alap- és házai szabályaiban körvonalozott előnyökben részesül, de tartozik a szabályokhoz alkalmazkodni és az évi tagdíjat az egylet pénztárába befizetni.

A rendes tagok tagdíjmenységét három évenként a közgyűlés alapítja meg a belépés napjától számított 10 évi kötelezettséggel.

A rendes tagdíj évenként január havában előre fizetendő.

9. §. A tagság megszűnése.

A tagság megszűnik:

- a) elhalálozás,
- b) kizárás,
- c) önkéntes kilépés által.

Botrányos, az egylet tagjait ismételtelen sértő magaviselet, valamint az intézet célját megghiúsító csatlakozások kizárás okául szolgál, ily magaviselet ellen a panasz a választmánytól írásban benyújtandó.

Önkényes kilépésnek helye van, midőn a rendes tag a megye területéről végkép elköltözik, avagy elzárózkodott, mely kilépési szándék a választmánynak eldöntés czéljából írásban bejelentendő.

H i r e k.

Hymen Pongrácz Jenő, Pongrácz Lajos Hontmegye érdemdús alispánjának fia, s a veszprémi kir. törvénytörvények alügyésze, augusztus 15-én vezeti oltárhoz Szentirmay Irma kisasszonyt Veszprémben. — Lengyel Sándor Árvaszéki tiszviselő e hó 6-án jegyezte el Zubovics Janka kisasszonyt, Zubovics István központi csendbíró ur kedves és szeretetreméltó leányát.

A b-gyarmati dalegylet zászlóavatási ünnepély határnapja közeledik, s már alig egy havi időköz választ el attól. A rendező bizottság a következő meghívót bocsátotta ki: „Meghívó a b-gyarmati dalegylet által 1883. évi szeptember hó 9-én B-Gyarmaton, a megyeház nagytermében, délelőtt 10 órakor Gróf Degenfeld Lajosné szül. Dessewffy Ilona zászlóavató védnöksége alatt megtartandó zászló felavatási ünnepélyre, és ugyanazon este 8 órakor a megyeház nagytermében táncmulatsággal egybekötött hangversenyre. A dalegylet nevében: Garam Jenő, egyleti elnök. Baintner Arnold, egyleti titkár. Elhenczky Flór, Hábor Sándor, pénztárnok. Horváth Danó, Hudecz Zsigmond, Milován János, Reményi Károly, Zelenka János karnagy, választmányi tagok. Az ünnepély sorrendje: 1. Szózat 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Ünnepi óda, Pajor István úrtól. Emlékbeszéd, előadja Farkas Ferencz úr. 4. Isten dicsőítése, műdal Bethowentől. 5. Szög beverés. 6. Zászló átadása. 7. Hymnus. A műdalok a losonci és b-gyarmati dalegyletek által együttesen fognak előadni. — A hangverseny másora külön lenyomatban és a „Nógrádi Lapok”-ban tétetik közzé. — Belépti jegyek ára: A zászló avatási ünnepélyre: személyenként 30 kr. —

A hangverseny és táncmulatságra: Csaldjegy 4 frt. Személyjegy 2 frt. Karzat jobb és bal oldalon első sor 1 frt 50-kr, a többi sor 50 kr. — Felülszínház közönséggel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Jegyek előre válthatók az egyes helyiségekben (a nemzeti iskola 2-ik számú tantermében) szeptember hó 1-től d. u. 10-12-ig, d. u. 4-5 óráig. Az ünnepélyre szóló jegyek szeptember hó 9-én reggel 8-9 óráig a megyeház nagytermébe előtti is válthatók lesznek. A hangversenyre és táncmulatságra szóló csaldjegyek kizárólag a dalegyelet helyiségében a fentjelzett órákban válthatók, mivel szeptember hó 9-én este 6-8 óráig a pénztárnál csak személyes karzat jegyek fognak árusítani. — A múlt vasárnap Baintner Arnold, Horváth Danó és Milován János urak Szirákon voltak, hogy Gr. Degenfeld Lajosné ő méltóságának azon nemese elhatározásáért, mely szerint a hangversenyen való közreműködését felajánlotta, az egyelet nevében küldöttéleg közönséget nyilváníttanak. Az alkalommal az ünnepély egyes részletei is kimerítően tárgyalattak. A díszconcert programja már elkészíthető lenne, ha ezt egy még bizonytalan terv nem akadályozná. Ugyanis a rendező bizottság, a zászlóanya véleménye folytán is elhatározta, hogy a hangversenyre B l a h a L u j z a a s s z o n y t, hazánk kedves művésznőjét megfogja hívni. E tárgyban az előleges lépések megtétek ugyan, de a művésznő válasza még nem érkezett meg Borszékra. Blaha Lujza asszonyért az egész város rajong, s valóban közönségünknek feledhetlen napokat szerezne a bizottság, ha a tervet megvalósíttaná. Gr. Gyürky Ábrahám főispán úr küldöttéleg fog meghívni a zászlószentelési ünnepélyre.

Gróf Degenfeld Lajosné zászlóanya következő felhívást intézett Nógrád és Hontmegye egyes hölgyeihez: „Tisztelt Nagyság! A b.-gyarmati dalegyelet f. évi szeptember hó 9-én, d. u. 10 órakor, B. Gyarmaton a megyeház nagytermében, zászlófelavatási ünnepélyt fogja megtartani. Ezen ünnepély díszének és fényének emelése céljából a nemeskeblű hölgyek egyik szép feladatát képezendi, ha a jelzett napon, mint az ünnepélyes felavatás tényezői résztvevőnek. E célból, alálírott, mint az egyelet bizalmából felkért zászlóanya, ama kérelemmel járulok Nagysághoz, hogy ezen ünnepély alkalmára a nyoszolyó leányi tisztet elfogadni, s becses elhatározásáról Garam Jenő dalegyeleti elnök urat f. évi augusztus hó 20-ig értesíteni sziveskedjék. Értositem továbbá, hogy a nyoszolyóleányi tisztéggel járó teendők, s az ünnepélyesség részleteinek megbeszélése céljából az ünnepélyt megelőző napon, szeptember hó 8-án este 6 órakor, B. Gyarmaton a megyeház kistermében elnökstem alatt értekezlet fog tartatni. Örömmel venném, ha ezen értekezleten tisztelt Nagyság megjelenni méltóztatnék. Kelt Szirákon, 1883. évi augusztus hó 4-én. — Gróf Degenfeld Lajosné.”

A dalegyelet zászlájának költségeire ő exca főbíró Peitler József Antal, a váci egyházmegye nagyerőmű püspöke, azon fűi szolgálatok méltóságát melyeket egyeletünk a kath. egyházi zene kultiválása által is mindenkor tanusítani kedves kötelességének

ismeré, 50 frtot adományozott. Sok ily ügybuzgó főpapot kívánunk a hazának. Éljen!

Megegyi közönség érdekében. A megyei egészségügyi bizottság legutóbb tartott ülésében, a megyei közönség létezésének fontos kérdéséi is felvetette a Reményfy József bizottsági tag ur elnöklése alatt szükebbkörű bizottságot bízott meg a kérdés tanulmányozásával, a tervezet elkészítésével megbízott Harmos Gábor ur munkálata alapján. Mint értesültünk megbízott a munkálatait elkészítette, s így reményünk lehet, hogy az egészségügyi bizottság már az ősi közgyűlés elé javaslatot terjeszt be, s a megye valahára komolyan hozzájárul a közönség létezéséhez, s közintézetekben amugy is páratlanul szegény vidékünk legalább e részben fog a parlagiasság kóréból kibontakozni, s a megye betegápolási alapja egyéb vidéki és a fővárosi közönséghez képest évi 7-8000 frtnyi összeg nagyobb részét ez intézetre fordíthatja.

Leővey Ilka jutalomjátékául ma este színpadra kerül: a „Két pisztoly, vagy Sobri lakadalma” népszínmű 2 felvonásban. — Ajánljuk a jeles színésznőt a műpártoló közönség pártfogásába.

Szirákon, 1883. augusztus hó 26-án gr. Degenfeld Lajos úr érdekében a sziráki kiadóúró javára nyári mulatság rendeztetik. Rendező bizottság: gr. Degenfeld Lajos, Buda György, Draskóczy Jenő, Horváth Miklós, Kompanik János, Ondreovich László, Plachy Gusztáv, Révay Miklós, Salacz László, Stacho József, Wladár Miksa. Kedvezőtlen idő esetére a mulatság a sziráki casino termében tartatik meg.

Áthelyezés. Thuránszky Rez-ő, az 52 ik honvédszászlóalj egyik kiűző tisztje, az 54 ik honvédszászlóaljhoz, Rózsahegyre helyeztetett át.

A csikókiállítás B. Gyarmaton szeptember hó 8-án lesz. Ez alkalommal a díjak is ki fognak osztatni.

Mult csütörtökön, augusztus hó 8-án, a „Gonosz nyelvek” elmaradt előadása estéjén a színházban egy látócső fekete börtökben, piros béléssel, elveszett; kéretik a megtaláló azt kiadóhivatalunknál átsegélytatni, hol is illő jutalmat nyerend.

A közigazgatási bizottság havi ülését augusztus hó 16-án csütörtökön fogja megtartani. A főispánt f. hó 15-kére várják.

A pálinkavás áldozata. Mátraszélen bizonyos Targos József, Korvács János szimborájával (mindketten bányamunkások az ináscsói telepénél) nagyon bepálinkáztak, s dalolni kezdtek. Dalközben a pálinka hatásától Targos József felbukott s azonnal szörnyet halt.

Örvendős helyreigazítást vettünk arra nézve, hogy N. Orosziban a filloxerának még eddig semmi nyoma nincs — Ezt jelenti a N. Oroszi előjáróság, Baintner Otto gazdasági előadó úrnak és közvetve lapunknak. A félreértés onnan származik, hogy a miniszterium a zárlatot a Kis-Oroszi szőlőkre, hol csak ugyan kiűtött a filloxera, — rendelte el, s a miniszteri rendelet Kis-Oroszit tévedésből még most is Nógrád-megyéhez sorolja, s Nógrádmegyét utasította a teendő intézkedésekre.

Színészeti. Aki színijelentéseinket olvasta, meggyőződhetett arról, hogy az nem kritika, nem éles mérlegelés annak, hogy színészeink egyes darabokat miként ádoak, s egyes szerepek miként töltetnek be? Ezek egyszerű és jóakaratu jelentések voltak a hét folytán előadott darabokról, anélkül, hogy mélyebb és

alaposabb bírálat alá vettük volna az előadásokat. Ennek két oka volt; az egyik az, hogy a színdarabok gyér közönség előtt játszattak le, azok sikertelenségét inkább a részvétlenségnek, s az ebből folyó lehangoltságnak, mint t-hetség és akarathiánynak kellett be tudnunk. Most azonban megfordult a dolog s Parkas színgazgató ur észrevehette, hogy a közönség az előadásokat sokkal jobban látogatja, mint ennekelőtte, sőt alapos a remény, hogy ha a társulat néhány jó erővel szaporodik, a gyarmati színpártoló közönség száma is gyarapodni fog. A normalis állapot tehát bekövetkezett, s a kritika pennája élesre hegyeztetik. Igen, élesre, mert ezentul nem tűrtünk semmit és senkit, ami a színpadra nem való. Mert valóban kérdeznünk kell, hogy az egy Wanzély Irmát kivéve, van e a társulatnak oly színésznője, kinek játéka figyelmet érdemelne; vagy pedig a néhány (de nagyon is néhány) férfitagot kivéve, kik a „vis inertiae” nélfogva itt rekedtek, vannak-e oly férfitagok, kik egy öszervágó előadást biztosítanának? Nincs. — A hét folytán láttunk több darabot, s a heti program nem volt üres, de egész jó lelkiismerettel monddatjuk, hogy egy se ment úgy, amint a darab szelleme megkívánta volna; s bár az ítéletet nem a közönség hangulatából, sem pedig az általános véleményből meritjük, mégis azt kell constataálnunk, hogy az általános vélemény is pálcát tör ezen hézagos előadások felett. Az általános véleménynek is meg van a maga jogosultsága. Lapunk szűk tere nem engedi meg, hogy a szereplések egyes részleteire kitérjünk; de már is azt kell jelezni, hogy ily körülmények és ily constellatio mellett a társulatnak B.-Gyarmaton nincs semmi bivatása. Komoly szavunk van tehát a társulat igazgatójához, és a közönség nevében is felkérjük, hogy ha a társulat még továbbra is itt ubajf maradni, úgy a társulatot purificálja és jobb erőkkal szervezze, mert különben a most mutatkozó pártfogás is csakhamar a fagypontra fog alászállani.

A losonczi főgymnásium közelében gymnasiumi tanulók teljes ellátásra felvételtpek. Bővebb értesítést Darula Arnold, a „Kármán-Társulat” művezetője ad Losoncon.

Gyászhlr. Kovács Dénes dettai földbirtokos, — Kovács Ákos helybeli kir. mérnök édesatyja, — aug. 1-én életének 68-ik évében, hosszas szenvedés után Dettán elhunyt. Béke poraira!

Egy 16 évet még be nem töltött 4-6 gymnasiumi végzett ifjú, gyakornokul felvétetik kedvező feltételek mellett a „Magyar Koronához” címzett gyógyszerárban B. Gyarmaton.

Özv. Lang Hummer Francziska asszony, volt nőnevelő-intézet tulajdonosnő, a jövő iskolai tanóvra elfogad leányövendékeket teljes ellátásra, s vállalkozik arra is, hogy a leányövendékeket kézimunkára tanítani fogja. Ajánljuk a szülők figyelmébe.

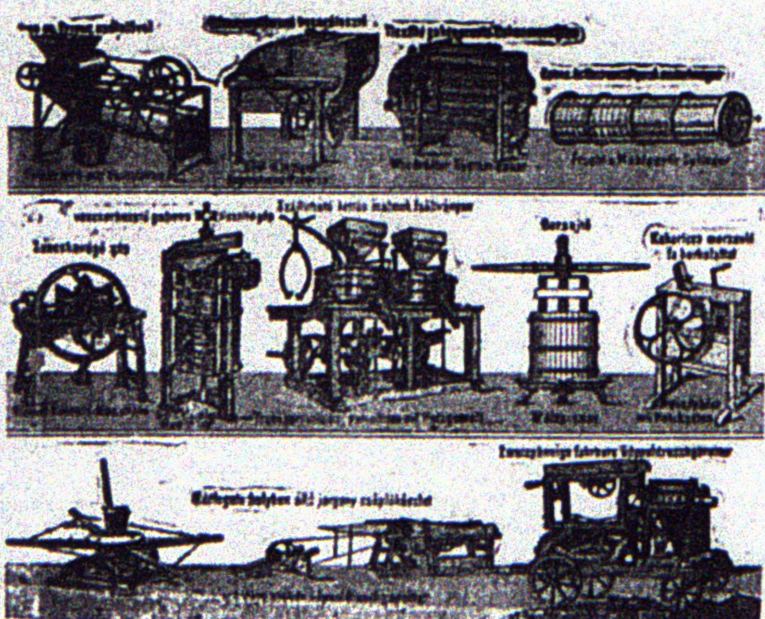
Felolós szerkesztő:

Horváth Danó.

GUTJAHR és MÜLLER B U D A P E S T E N.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár

2 Margithid közelében, ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdasági számára:

Járgány-Cseplőgépek
Széles rosták.
Kutortica mormosók
Szecakavágók.
Dorsajtók.

Különbözőesedégek mal-
mok számára:

Duplamalmok.
Malom trieurhenger.
Gabona osztályos-
hengerek.
Koptatógépek.
Dara választógépek.
Tararók.
Detacheurók.

Malom alkatrészek:

Transmissiók.
Szijkerékek.

Rostalemezek:

Cseplőgéprosták.
Liszthenger sziták.
Koptató-lemezek.
Ráspoly-lemezek stb.

Gyári raktár és eladási hely B. Gyarmaton
ANINGER TESTVÉREK vaskereskedésében.

Árjegysékek kletátra ingyen és bérmentve.

25-8

3700-83. az

ÁRVERÉS.

A felügyeletem alatt levő b.-gyarmati kir. törv. fogháznál az elített rabok és vizsgálati foglyok 1884. évi élelmezése biztosítása tárgyában, a b.-gyarmati kir. ügyészség hivatalos helyiségében folyó évi sept. hó 17-én d. u. 10 órakor zárt írábeli ajánlatokkal egybekötött árlejtés fog tartatni, miről a vállalkozni óhajtok az al értesítetnek, hogy az átlagos rablétszám 260-300 egyén közt változik, és hogy a leteendő bá naptnéz 500 frt o. ó.

Az árlejtés alapját képező vállalati feltételek a kir. ügyészség hivatalos helyiségében naponként megtekinthetők.

Az 500 frt bannaptnéz ellátott zárt írábeli ajánlatok csak az árlejtésre kiűzött óráig szintén B. Gyarmaton a kir. ügyészség hivatalos helyiségében fogadtatnak el. — Kelt B. Gyarmaton, 1883. aug. 6-én.

A kir. ügyész helyett:
Kacskovics Jenő,
kir. alügyész.

3-1

Kiadó lakás!

Alólírtál B. Gyarmaton szűgyi-utca 598 sz. alatt f. évi október 1-től 3 vagy 4 szobából álló lakás a hozzátartozókkal, ugyasintén 2 hónapos szoba bérbe adandó. — Utóbbiból egy szoba már jelenleg is kiadandó.

Karlík János.

3-2

Bérleti hirdetmény.

B. Gyarmat m. város szókháza alatt fekvő 3. számú bolt a hozzáköötött szobával f. évi augusztus hó 14-én d. u. 2 órakor alólírott hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverezés utján 3 esetleg 6 évi időtartamra bérbe adadni fog.

Kelt B. Gyarmat, 1883. július 26.

Buriusz Mihály,

v. bíró.